

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/73/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513227874
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1513227874.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a členov senátu JUDr. Anny Kašajovej a JUDr. Valérie Kleinovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/V. D., T.. XX.XX.XXXX, U. H. U. XXXX/XX, H., 2/I. D., T.. XX.XX.XXXX, U. H. N. XXXX/X, H., 3/D. I., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C.Á. XX/XX, Y., zast. Advokátskou kanceláriou Mojžiš a partneri, s.r.o., so sídlom Sasinkova 10, Bratislava, o zaplatenie 7.499,96 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17. októbra 2018 č.k. 10 C/441/2013-363 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej 3/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvým výrokom napadnutého rozsudku súd prvej inštancie v celom rozsahu zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovaným zaplatenia istiny 7 499,96 Eur, úroku z omeškania v sume 153,43 Eur a úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7 499,96 Eur od 14.02.2012 do zaplatenia. Druhým výrokom rozhodol o trovách konania tak, že každému zo žalovaných 1/, 2/, 3/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Po právnej stránke posúdil vec podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z., § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. (zákon o bankách).

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že vo veci dňa 21. septembra 2015 vyniesol rozsudok. Prvým výrokom rozsudku v celom rozsahu zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ zaplatenia istiny 7.499,96 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 153,43 Eur a úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.499,96 Eur od 14.02.2012 do zaplatenia. Druhým a tretím výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalovaným 1/, 2/ náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 3/ trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.847,83 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalovaná 1/ so žalobou nesúhlasila, ale ani nepoprela, že poskytnutý úver prestala z dôvodu zlej finančnej situácie splácať. Poukázal na obsah jej vyjadrenia, podľa ktorého na úver zaplatila sumu dvakrát vyššiu ako bola výška dohodnutých splátok a žalovaná 3/ ako ručiteľ naň zaplatila tiež vysoké sumy. Ďalej uviedol, že z dôvodu, že žalovanej 1/ sa nepodarilo doručiť na adresu jej trvalého pobytu, ani

na adresu bydliska v I. M., jednotlivé súdne zásielky a tieto sa vrátili súdu s poznámkou adresát neznámy, ustanovil jej podľa ust. § 29 ods. 2 O.s.p. opatrovníka, ktorý sa k žalobe nevyjadril. Rovnako postupoval pri žalovanom 2/ a z dôvodu, že sa nezdržoval v mieste bydliska, ustanovil mu opatrovníka, ktorý sa k žalobe taktiež nevyjadril. Uviedol, že podľa žalovanej 3/ je postúpenie pohľadávky v rozpore so zmluvou o splátkovom úvere, nie je daná aktívna legitímácia žalobcu a žalovaná pohľadávka je premlčaná. Podľa názoru žalovanej 3/ došlo zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s., ako postupcu k viacerým porušeniam, v rámci ktorých namietala, že došlo k postúpeniu pohľadávky na nebankový subjekt (na žalobcu) a tiež, že pohľadávka bola postúpená vo forme zmluvy o úvere, ktorá je viazaná len na veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.), a to napriek tomu, že k vyhláseniu splatnosti zo strany veriteľa - bankového subjektu nedošlo, a žalobca - nebankový subjekt, nie je spôsobilý preberať na seba oprávnenia (vyhlásenie splatnosti úveru), ktoré podľa zákona prináležia iba banke.

4. Po právnom posúdení veci podľa ust. § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2, 4, § 100 ods. 1, § 101, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a zistení, že žalovaní 1/, 2/ od začiatku zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalobcu poskytnutý úver nesplácali riadne a včas a z poskytnutého úveru zaplatili sumu 5.579,07 Eur (čo zistil z prehľadu poukázaných splátok na čl. 111 súdneho spisu), pričom poslednú splátku úveru zaplatili dňa 09.10.2008, čím sa dostali do omeškania, ustálil, že trojročná premlčacia doba, vzťahujúca sa na v žalobe uplatnený nárok, začala plynúť od 09.10.2008. Vychádzajúc potom z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, podľa ktorej bol počet dní omeškania žalovaných 1143 dní, t.j. 3 roky a 13 dní, a zo skutočnosti, že žaloba bola na súd podaná až dňa 16.08.2013, vyslovil záver, že žaloba bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby a Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila na žalobcu už premlčaný dlh. V konaní vznesenú námietku premlčania preto vyhodnotil ako dôvodnú a žalobu žalobcu z tohto dôvodu zamietol. Následne v odôvodnení pôvodného rozsudku vo vzťahu k postúpeniu uplatnenej pohľadávky vyslovil záver, že ak Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila žalobcovi na základe zmluvy zo dňa 20.12.2011 pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, pretože ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý postúpený úver, nakoľko zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s., nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti podľa čl. 7.6 bodu 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok, ani k ukončeniu zmluvného vzťahu iným spôsobom vyplývajúcim z tohto článku. Ďalej uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že úverová zmluva je viazaná na bankové povolenie vydané Národnou bankou SR, teda na Slovenskú sporiteľňu, a.s., jej postúpením by došlo k zmene obsahu záväzku vyplývajúceho z jednotlivých ustanovení zmluvy o splátkovom úvere. Nakoľko v danom prípade došlo k postúpeniu úverovej zmluvy (a nie pohľadávky), vyslovil názor, že došlo k porušeniu ochrany bankového tajomstva, a tiež ochrany osobných údajov klienta banky vrátane ručiteľa. Keďže Slovenská sporiteľňa, a.s., nebola oprávnená postúpiť v celom rozsahu svoju pohľadávku z úveru (vrátane úrokov) inému subjektu, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2011 považoval v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný právny úkon s účinkami ex tunc, a to aj s prihliadnutím na zásadu, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než sám má. Vyslovil potom právny záver, že žalobcovi v danom spore chýba aktívna vecná legitímácia a žalobu aj z tohto dôvodu zamietol. Pre úplnosť dodal, že nakoľko žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, nemôže ich vo vlastnej réžii ani spravovať, a keďže pod spravovaním treba rozumieť aj vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, vyslovil, že žalobca v danom prípade nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť sporného úveru.

5. Proti pôvodnému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, ktoré odvolací súd vyhodnotil ako dôvodné a napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, z dôvodu, že nie je v odvolacom konaní preskúmateľný. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia odvolací súd zdôraznil, že právny záver súdu prvej inštancie o premlčaní žalobou uplatneného nároku automaticky predpokladá existenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v danom spore, pretože k skúmaniu premlčania súd pristupuje (na základe stranou vznesenej námietky premlčania) až po ustálení, že príslušným subjektom konania v spore prislúcha aktívna a pasívna vecná legitímácia. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v danom spore nie je aktívne vecne legitímovaný, žalobu mal z tohto dôvodu zamietnuť, pričom nemal už ďalej skúmať premlčanie uplatneného nároku. Premlčanie uplatneného nároku by bol oprávnený skúmať až po vyhodnotení, že jednotlivým subjektom konania (čiže aj žalobcovi) prináleží v zmysle podanej žaloby vecná legitímácia. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu je teda zrejmé, že súd prvej inštancie mohol v danom prípade žalobu zamietnuť buď z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu

alebo z dôvodu premlčania v žalobe uplatneného nároku, avšak nie z oboch týchto právnych dôvodov súčasne, pretože oba tieto právne závery sa navzájom vylučujú. Odôvodnenie rozsudku preto pri absencii jednoznačného záveru o právnom dôvode zamietnutia žaloby spôsobilo nepreskúmateľnosť rozsudku zo dňa 21.09.2015. Odvolací súd skonštatoval, že oba závery súdu prvej inštancie nemôžu byť správne, a popri sebe neobstoja, čo robí jeho rozhodnutie nepreskúmateľným, a teda odnímajúcim stranám sporu možnosť konať pred súdom a právo na spravodlivý súdny proces.

6. Po zrušení veci odvolacím súdom súd prvej inštancie vec opätovne prejednal a v zmysle intencií odvolacieho súdu vec opätovne rozhodol. V poradí v druhom rozsudku uviedol, že nároky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje, vyplývajú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Konštatoval, že Zmluva bola uzavretá 13.01.2005, preto treba v zmysle § 25 ods. 1 zákona tento vzťah posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia, t. j. podľa zákona č. 258/2001 Z.z.. Zmluva o úvere patrí k tzv. absolútnym obchodným vzťahom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), z ktorého dôvodu sa otázky neupravené osobitným zákonom riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, a keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. Uviedol, že podľa § 524 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Postúpenie pohľadávky je jedným zo spôsobov, keď za jej trvania nastáva zmena v osobe veriteľa. Túto zmenu spôsobuje vlastné rozhodnutie doterajšieho veriteľa. K uzavretiu zmluvy nie je potrebný súhlas dlžníka. V prípade, kde postupom pohľadávky je banka, je pre jej platné postúpenie nutné dodržať podmienky určené v ustanovení § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z.z. (ďalej len zákon o bankách), ktorý je vo vzťahu k všeobecnej úprave úkonu postúpenia pohľadávky obsiahnutej v Občianskom zákonníku jeho špeciálnou úpravou. V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách, môže banka postúpiť bankovú pohľadávku, alebo jej časť, ktoré sa stali splatnými, ak pred úkonom postúpenia pohľadávky napriek predchádzajúcej výzve banky je dlžník v nepretržitom omeškaní s úhradou splatného záväzku viac ako 90 dní. Predloženie takejto písomnej výzvy predchádzajúcej úkonu postúpenia žalobca v konaní nepredložil. Žalobca súdu oznámil, že on a ani jeho právny predchodca, teda banka, výzvou nedisponujú. Keďže v posudzovanej veci bol predmetom postúpenia záväzok žalovaných 1/ a 2/, na úhradu ktorého ich banka pred úkonom postúpenia nevyzvala, nemohol žalobe vyhovieť. Bez preukázania úkonu výzvy na plnenie podľa § 92 ods. 7 zákona o bankách sa stáva bezpredmetným konštatovanie, že k času postúpenia pohľadávky bol zročný celý úverový dlh žalovanej a že s ním bola v omeškaní nepretržite viac ako 90 dní. Právo banky postúpiť pohľadávku bolo obmedzené podmienkami uloženými jej v ustanovení § 92 ods. 7 zákona o bankách a pokiaľ banka niektorú z týchto podmienok nespĺnila, konala v rozpore so zákonom a takýto právny úkon nie je platný (§ 39 OZ). Z neplatného konania banky nemohol žalobca platne nadobudnúť aktívnu legitimáciu pre vymáhanie zažalovaného dlhu a preto žalobný návrh v prejednávanej veci zamietol. Konštatoval, že Úverová zmluva sama o sebe je viazaná na bankové povolenie vydané Národnou Bankou SR - v tomto prípade na Slovenskú sporiteľňu, a.s. a samotným postúpením by došlo k zmene obsahu záväzku vyplývajúci z jednotlivých ustanovení obsiahnutých v zmluve o splátkovom úvere. Mal za to, že takýmto postúpením úverovej zmluvy a nie pohľadávky, nakoľko Slovenská sporiteľňa nevyhlásila mimoriadnu splatnosť zmluvy, ani od nej neodstúpila, taktiež došlo k porušeniu ochrany Bankového tajomstva, ako aj Ochrany osobných údajov klienta banky vrátane ručiteľa. Uviedol, že Slovenská sporiteľňa, a.s. mohla postúpiť pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka, ale konkrétnu výšku pohľadávky (napr. nezaplatenú splátku) s príslušenstvom a nie postúpiť pohľadávku - zmluvu, čo v predmetnom oznámení chýba. Podľa názoru súdu prvej inštancie z predmetného oznámenia vychádza, že došlo k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o splátkovom úvere vrátane príslušenstva a všetkými právami akéhokoľvek zabezpečenia na postupníka, čo má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 OZ. Táto neplatnosť pôsobí od začiatku ex tunc, pričom túto neplatnosť nemožno dodatočne konvalidovať, zhojiť. Postúpenie pohľadávky považoval za neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. V nadväznosti na ust. § 525 ods. 1 postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom. Dospel k záveru, že ak Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila zmluvou z 20.12.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. Tým, že ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 20.12.2011 je preto podľa názoru súdu prvej

inštancie neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. a to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má. Uzavrel, že žalobcovi v posudzovanej veci chýba aktívna vecná legitímácia a z tohto dôvodu žalobu zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 251 ods. 1, 2 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP a nakoľko mali žalovaní v konaní plný úspech, priznal im plný nárok na náhradu trov konania.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

9. Namietal, že súd prvej inštancie v rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na ust. § 92 ods. 8 a § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a na bod 19.16 všeobecných obchodných podmienok, z čoho vyvodil, že zákon pripúšťa úpravu vzťahu medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení zákona, pokiaľ to zákon nevylučuje, preto zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona. Uviedol, že vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. Došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a s uvedeným záverom sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 11Co/11/2015, zo dňa 25.08.2016, v rozhodnutí sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, v rozhodnutí sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016. Vyslovil názor, že z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť len splatná pohľadávka. Uviedol, že predmetné ustanovenie je potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nie len časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Konštatoval, že uvedený názor je zrejmy aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, môže byť predmetom postúpenia. Poukázal na dôvodovú správu k ustanoveniu § 92 ods. 7 (teraz ods. 8) ZoB, kde sa v odseku 7 upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Je toho názoru, že pod slovným spojením „nesplácaný dlh“ je treba rozumieť dlh dlžníka v podobe vrátenia celého poskytnutého úveru veriteľovi, nakoľko tento dlh vzniká už poskytnutím úveru dlžníkovi, ktorý ho má len možnosť vrátiť v splátkach postupným splácaním za zmluvne dohodnutých podmienok.

10. Poukázal na to, že žalovaní 1/ a 2/ nespochybnili doručovanie výziev resp. pasívnu legitímáciu ako takú a na ust. § 151 ods. 1 CSP s tým, že v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádza a preto je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila len žalovaná 3/, ktorá uviedla, že sa plne stotožňuje s výrokom rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17.10.2018, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol z dôvodov uvedených v rozsudku a je toho názoru, že pre zamietnutie žaloby existujú ďalšie relevantne dôvody. Stotožnila sa s názorom, že žalobcovi v spore chýba aktívna vecná legitímácia, pretože nie je bankovým subjektom oprávneným poskytovať úvery a teda ich nemôže ani spravovať.

12. K aktívnej legitímácii žalobcu poukázala na Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009, v zmysle ktorého súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamena, že sa ňou v konaní nezaoberal. Postúpenie pohľadávky považuje za neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákona. Uviedla, že jedinou právnou skutočnosťou, z ktorej žalobca odvodzuje svoje procesné postavenie, je zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 20.12.2011 v zmysle všetkých jej príloh. Je toho názoru, že samotná zmluva neobsahuje žiadnu špecifikáciu

pohľadávky, z ktorej by bolo zrejmé, o akú postúpenú pohľadávku ide, tak aby boli naplnené podmienky písomnosti prejavu postúpenia určitej pohľadávky podľa ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Poukázala na prílohu č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky, z ktorého jediného dokumentu je zrejماً identifikácia pohľadávky, právny titul jej vzniku a iné právne významné skutočnosti.

Konštatovala, že predmetné postúpenie je v rozpore so Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.01.2005. Samotné oznámenie o postúpení pohľadávky a ani Zmluva o postúpení pohľadávky neobsahuje výšku pohľadávky a skôr vychádza z oznámenia, že ide o postúpenie zmluvy o splátkovom úvere spolu s príslušenstvom a všetkými právami z akéhokoľvek postúpenia postupníka - osobe, ktorá nemá oprávnenie na podnikanie v súlade s právnymi predpismi zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uviedla, že postúpením pohľadávky na nebankový subjekt EOS KSI Slovensko, s.r.o. nie je možné postúpiť pohľadávku vo forme zmluvy o úvere, ktorá je viazaná na veriteľa. Podľa jej názoru postupca mal právo postupovať len splatné pohľadávky a to z dôvodu, že pokiaľ by postúpil nesplatné pohľadávky, potom by postupník vstúpil do právneho postavenia bankového veriteľa. Zákon o bankách neumožňuje postupníkovi vykonávať správu pohľadávok z úveru, medzi ktoré nesporne patrí aj právo uplatniť právnu možnosť zosplatnenia pohľadávky, ktorú uviedol do komplexu právnych vzťahov postupca a z ktorého tiež vyplýva skutočnosť, že postúpená pohľadávka v celej svojej výške, teda všetkých jej splátok po lehote splatnosti, keď pred lehotou splatnosti nie je uvedená žiadna suma. Konštatovala, že Slovenská sporiteľňa, a.s. buď nepostúpila len pohľadávku ako takú, ale samotný úver, nakoľko k vyhláseniu splatnosti nedošlo zo strany Slovenskej sporiteľne, ale aktívnym konaním zo strany EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako nebankového subjektu, ktorý nie je spôsobilý prebrať na seba oprávnenia, ktoré podľa zákona prináležia iba banke, alebo postúpila splatnú a premlčanú pohľadávku už v čase postúpenia. Namietala tiež, že z oznámenia malo byť zrejmé, či ide o postúpenie pohľadávky úplne alebo čiastočne, čo zakladá absolútnu neistotu právneho úkonu, o čom postupca a postupník zamýšľali konať v neprospech dlžníka - klienta banky.

13. Uviedla, že žalobca nemá voči žalovanej III. rade vecnú aktívnu legitimáciu aj z dôvodu neplatného vzniku ručenia a teda žalovaná III. nie je pasívne legitimovaná stranou sporu. Je toho názoru, že jej ručiteľský záväzok nebol prevzatý riadne a trpí vadou, pričom poukazuje aj na skutočnosť, že ide o súčasť spotrebiteľského práva a preto je táto dohoda neplatná. Pokiaľ mal žalobca nadobudnúť od postupcu pohľadávku voči žalovaným I a II, nepreviedol záväzok žalovanej III plniť hmotnoprávnemu nositeľovi pohľadávku z úveru vôbec. Zotrvála aj na názore, že pohľadávka je premlčaná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej 3/ priznal plnú náhradu trov konania.

14. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 3/ uviedol, že zotrváva na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených.

15. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

16. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 prvá veta C.s.p.).

18. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

20. V súvislosti s námietkou žalobcu, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových

zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak sice aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery, avšak v posudzovanej veci, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

21. Za neopodstatnenú považuje odvolací súd námietku žalobcu v súvislosti s uplatnením § 151 ods.1 CSP spočívajúcu v tom, že súd v sporovom konaní nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení a udáva, že v posudzovanej veci nedošlo k nerešpektovaniu daného ustanovenia. Stotožňuje sa s právnym názorom žalovanej 3/ a rovnako poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009, v zmysle ktorého aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimácii nevyssloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal.

22. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa a.s.) a žalovanými 1/,2/ bola dňa 13.01.2005 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 9 958,17 EUR (300 000 Sk). Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou 3/ došlo dňa 13.01.2005 k uzatvoreniu Dohody o ručení. V súlade so zmluvou právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným v 1/, 2/ úver v sume 9 958,17 Eur s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 2 % z výšky úveru. Žalovaní v 1/, 2/ boli povinní platiť právnemu predchodcovi žalobcu pravidelné mesačné splátky v sume 144,22 Eur, vždy do 10. dňa v mesiaci, pričom prvú splátku boli povinní zaplatiť do 10.02.2005 a konečná splatnosť úveru bola stanovená dňa 10.01.2015. Dohodnuté úroky za poskytnutie úveru boli vo výške 11,80 % p. a. Podľa zmluvy bola medzi stranami dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 5,8 %, ktorá je v priebehu úverového vzťahu premenlivá.

23. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania, vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách (ZoB). Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal, že disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatnených úverov poskytovaním fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcu z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka, alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Banka má teda oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Znamená to, že pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaná určitú dobu. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

24. Podľa § 92 odsek 8 veta prvá ZoB. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta.

25. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu

predčasnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá. Preto tvrdenie žalobcu, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 13.02.2012 nemá žiadnu právnu váhu. Na takýto právny úkon totiž žalobca nemal oprávnenie. Odvolací súd zároveň uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpeniu pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tieto predpoklady v posudzovanej veci naplnené neboli tak, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Z uvedeného súd prvej inštancie, s čím sa odvolací súd stotožňuje, vyvodil zaver o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a tým aj nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu.

26. Odvolací súd poukazuje aj na ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zastáva názor, že pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za druh pohľadávok, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách ako aj obsiahle bankové tajomstvo § 91 a nasl. citovaného zákona. Postúpením pohľadávky z banky na iný subjekt, ktorý týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Tieto podmienky sú stanovené práve v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať akékoľvek bankové oprávnenia a ani spravovať bankové úvery. Pod termínom používať je treba rozumieť aj zosplatňovanie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

27. V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že ak Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila zmluvou z 20.12.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, čím postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. o bankách, nakoľko ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Žalobca teda nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, lebo bez platného postúpenia záväzku nie je na strane žalobcu dostatok aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku. Nakoľko ide o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, nie je možné dohodnúť odchyľne od zákona ani podmienky na postúpenie pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Na veci preto nemohlo nič zmeniť ani tvrdenie žalobcu, že postúpenie pohľadávky banky bolo upravené v bode 19.16 všeobecných obchodných podmienok.

28. Súd prvej inštancie v posudzovanej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 CSP a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

29. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalovaného nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

31. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej 3/, ktorá mala úspech v odvolacom konaní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Žalovaným, 1/, 2/ v odvolacom konaní trovy nevznikli a preto im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).